

man foreslaar da, at Skoledirektionen, hvis Overenskomst mellem Kommunalbestyrelsen og Læreren ikke kan opnaas, i et saadant Tilfælde kan paalægge Læreren Forpligtelsen mod et Vederlag, afpasset efter de tilstedeværende Forhold.

Til § 10.

Lærerens Forpligtelse til at besørge kirkelig Tjeneste har ofte været fremme til Drøftelse i og udenfor Rigsdagen, uden at det er lykkedes at naa til en Løsning. Spørgsmaalet drøftedes i Tilsynskommissionen, i hvis Lovudkast er optaget et Forslag, der aabner Adgang for Læreren til at blive fritaget for denne Forpligtelse (se Ud-kastets § 43, Betænkningen Side 47) og i et i Rigsdagssamlingen 1911—12 forelagt Lovforslag om Skoletilsyn var der i Kapitel 6 optaget udførlige Bestemmelser om de med Lærerembeder forbundne kirkelige Forretninger; med en Ændring angaaende Organistbestillingen blev disse Bestemmelser vedtagne af Folketinget.

Lærerstanden har for Lønningskommissionen fremsat det Ønske, at Læreren maatte stilles frit, saa Overtagelsen af kirkelig Tjeneste maatte bero paa en fri Overenskomst mellem ham og Menighedsraadet. Denne Tanke har vundet ikke ringe Tilslutning indenfor Kommissionen, da en saadan Ordning vilde være et godt Grundlag for et sundt Forhold mellem Lærer og Menighed, og Spørgsmaalet om Løn for kirkelig Tjeneste vilde dermed være løst. Men medens den Tanke fra en Side er fremsat, at det ikke burde tillades Læreren at paatage sig saadan Tjeneste af Hensyn til hans Skolegerning, der helst skulde optage ham helt, er det fra anden Side hævdet, at han gennem den kirkelige Tjeneste kom i et mere personligt Forhold til Befolkningen. Man har tillige hævdet, at dette Forhold er af en saadan Art, at det ikke kan eller bør ordnes ved en Lønningslov, og Kommissionen henviser derfor dette Spørgsmaal til Afgørelse gennem almindeli Skole- og Kirkelovgivning.

Der har imidlertid været Enighed om

i lønmæssig Henseende at foretage en Adskillelse, idet man har indset det uholdbare i at lade nogle Lærere indtjene en Del af deres Lærerløn ved Arbejde udenfor Skolen, medens andre fik samme Løn uden et saadant Ekstraarbejde, og man har da ment, at man i strengeste Forstand holdt sig til den Lønningskommissionen tildelte Opgave, naar man foreslog:

1) For Lærergerning en Lærerløn, som udredes af Kommune og Stat.

2) For kirkelig Tjeneste passende Honorarer, som udredes af Menigheden.

Honorarerne har man fastsat som Mindstebeløb og dermed angivet en vis Bevægelsesfrihed, fordi Forholdene kan være noget forskellige. Een Lærer har lang Vej til Kirke, en anden bor lige ved Kirken, een har et stort Sogn at føre Kirkebog for, en anden et mindre, og saa fremdeles.

Med Kirkebylærerforretninger er der i Forslaget ment de Forretninger, som bliver tilbage til Kirkebylæreren, hvor en Ringer er ansat ifølge Loven af 27. Maj 1908, § 2. Har en Lærer endnu enkelte Steder Ringerforretningerne, kan han ifølge ovennævnte Lovparagraf frasige sig dem. Beholder han dem herefter, maa det bero paa en fri Overenskomst mellem ham og Menighedsraadet.

Spørgsmaalet om Højtidsoffer og Akcidenser har voldt Kommissionen nogen Vanskelighed. Disse Vederlag er Rester af de gamle Degneindtægter, der oppebæres for kirkelig Tjeneste, men som Tid efter anden er bleven betragtet som en Del af Lærerlønnen, og ved Lønloven af 1899 er gaaet helt ind i denne, idet de blev indregnet i den saakaldte Lønfond.

Man har da ment, at det var den naturligste Løsning, hvor Højtidsoffer og Akcidenser er afløst, at lade Afløsningssummen overgaa til Menigheden, mod at denne overtager Udgiften til Kirkesangerløn, Kirkebylærerløn m. m., som Kommunen hidtil har betalt; men da ma ikke kan vide, om denne Sum netop svarer